

'Die etalageruiten brengen risico met zich

Kassen worden hoger en hoger, de ruiten steeds groter en de goten steeds smaller. Het repareren van kapotte ruiten op een hoogte van 5 tot 7 meter is dan ook verre van eenvoudig en zeker niet ongevaarlijk. Logisch dat de Stichting Coördinatie Calamiteitenbestrijding in de Glastuinbouw (CCG) extra aandacht voor dit onderwerp vraagt en binnenkort zelfs een symposium over de veiligheid in de kassenbouw organiseert. Een gesprek met CCG-voorzitter Dick Keijzer.

TEKST EN BEELD: HARRY STIJGER

Wat is CCG?

“De Stichting Coördinatie Calamiteiten-bestrijding in de Glastuinbouw is door een aantal partijen naar aanleiding van het calamiteitenjaar 1990 opgericht. In dat jaar heeft het vijf tot zes maanden geduurd voordat alle stormschade aan kassen was verholpen. Dit is onaanvaardbaar. Na een calamiteit kunnen we nu door een gecoördineerde actie alle beschikbare mankracht inzetten om kassen te repareren en snel dicht te maken, zodat de bedrijfseconomische schade beperkt blijft. Maatregelen die dit laatste en de veiligheid van mensen bevorderen, zijn vastgelegd in het afgesloten convenant. Deze overeenkomst is ondertekend door de stichting zelf en de aangesloten partijen AVAG, Bond van Verzekeraars, OVTO (Organisatie van Tuinbouwadviseurs en Onderzoekers), NVOV (Nederlandse Vereniging van Onderaannemers in de Kassenbouw), LTO Glastuinbouw, maar ook DLV Bouw- en Adviesbureau en TNO Bouw”, vertelt Keijzer.

Wat is de taak van de stichting?

“De stichting heeft een tweeledige taak. Allereerst het optreden als coördinator van de reparatieoperatie na een calamiteit. Dat coördineren gebeurt dan door in overleg te treden met alle kassenbouwers. Daarnaast het bewaken van het convenant op het punt van veiligheid. Alle partijen die het convenant hebben getekend, hebben er zich aan gebonden om de veiligheid rond het bouwen en repareren van kassen te bevorderen. Een voorbeeld hiervan is het standaard installeren van een serviceraail aan een nieuwe kas, zodat met een liftplateau het glas veilig omhoog gebracht kan worden.”

Dick Keijzer: “De hoge kassen en de enorm grote ruiten maken het repareren van kapotte ruiten verre van eenvoudig en zeker niet ongevaarlijk. Daarom moeten we over goede kasdekrepairsystemen kunnen beschikken.”

mee voor de veiligheid'

Is aandacht voor de veiligheid bij kassenbouw nog steeds nodig?

"In de loop van de jaren heeft er een behoorlijke evolutie in de kassenbouw plaatsgevonden. Met name de hoogte van kassen is toegenomen evenals de afmetingen van de ruiten. Glasruiters met een oppervlak van 2,5 vierkante meter zijn bijna etalageruiters geworden. Ook door hun gewicht van 25 kilogram zitten ze aan het maximum dat volgens de Arbo-wet getild mag worden.

Het werken met glas, zeker op een hoogte van 5 à 6 meter brengt zekere risico's met zich mee. De kassenbouwers en onderaannemers hebben hier duidelijk een verantwoordelijkheid in het veilig werken. Ook zij zien dat er door de ontwikkelingen in de kassenbouw iets moet gebeuren en ze niet moeten wachten tot er een groot ongeluk gebeurt. Het is beter om zelf veiligheidsmaatregelen te nemen, dan dat anderen het je verplicht opleggen. Op het symposium op 18 oktober bespreken we dan ook alle aspecten die met veiligheid in de kassenbouw te maken hebben. Daarbij komen ook de nieuwe ontwikkelingen aan bod evenals de manieren om de veiligheid nog verder te verbeteren."

Is de veiligheid met een goed kas-dekrepairsysteem te bevorderen?

"In de nieuwbouw maken de glaszetters voor de veiligheid gebruik van beglaazingsplatforms. Maar bij reparatie van glasruiters na bijvoorbeeld stormschade kan dat niet. De reparatiemogelijkheden van binnenuit de kas is lastig door de aanwezige planten en de installaties zoals schermdoek, belichting, intern transport of teeltsysteem.

De weg buitenom is meer begaanbaar, maar levert door de hoogte ook problemen voor de veiligheid op. Een kasdekrepairsysteem, zoals er nu drie op de markt zijn (zie pagina 34, 47 en 51), is dus nodig om grote glasruiters veilig te kunnen repareren."

Gaat CCG de drie kasdekrepairsystemen bespreken?

"Met de stichting zijn we al een dag op pad geweest om de drie bestaande systemen te bekijken. Op het symposium besteden we extra aandacht aan het veilig repareren van glas met behulp van een reparatiemachine. We laten de werkwijze van de drie glasrepairsystemen aan de hand van een korte video en toelichting zien. We spreken echter geen waardeoordeel uit over de verschillende reparatiesystemen. Wel willen we zo een extra impuls geven aan het hoofdstuk veiligheid en hopen dat de 'Willie Wortels' bij kassenbouwers nog meer bruikbare systemen ontwikkelen. Ook zal bij de teler de denkwijze moeten veranderen en zal hij bij de nieuwbouw van een kas standaard een glasrepairsysteem moeten aanschaffen", zegt de voorzitter.

Waarom gebruik van gehard glas bij reparatie in dek en gevels?

"Bij kassen van tuincentra is het gebruik van gehard glas al verplicht. Vorig jaar is binnen CCG afgesproken dat het repareren van grote glasmatten op het dek en in de gevels alleen met gehard glas mag gebeuren. De arbeidsinspectie schrijft namelijk alleen voor dat het veilig moet. Volgens de betrokken partijen kan dat bij hoge kassen alleen met gehard glas. Repareren met gehard glas is nu dan ook de standaardnorm.

Kassenbouwers bieden in hun offertes van een nieuwe kas ook al een servicerail en een paar extra kisten gehard glas aan. Dit is een goede ontwikkeling. Een probleem is wel die oude kisten met gewoon glas, die bij menigeen nog in het ketelhuis staan. Telers zullen die niet gauw wegdoen en gehard glas bestellen. Als het aan mij ligt kan er een omruilregeling voor het glas worden opgezet."

Wat is het nut en de noodzaak van de wettelijk verplichte veiligheids- en risico-inventarisatie?

"Tegenwoordig ben je als opdrachtgever, en dat is de teler, bij het bouwen van een kas verantwoordelijk voor de veiligheid en de handhaving ervan. Er moet daarom een veiligheidsplan zijn. En hoewel sommige van de maatregelen, zoals het werken met een helm bij warm weer, voor een teler moeilijk te handhaven zijn, is het toch noodzakelijk. Het is gewoon nodig dat er tijdens de bouw constant aandacht is voor de bouwers aan de kas.

Een veiligheidsplan is zeker ook nuttig. Als de betrokken alles goed uitvoeren dan gebeuren er geen ongelukken met de bouwers aan het project", besluit Keijzer.

Splinters

Een merkwaardig kenmerk van een echte Hollander is zijn eigen eigenwijze en unieke mening die hij voorkeur te pas en te onpas voor het voetlicht brengt. Je moet tenslotte ergens voor staan en jouw individuele belang moet goed worden behartigd.

Het debat en het bepalen van een correct en vooral cosmetisch verantwoord standpunt is een soort nationale sport en een niet onaanzienlijk aantal onder ons heeft hier zelfs een bloeiende bedrijfstak in ontwikkeld. Met het Binnenhof in Den Haag als episch centrum. Historisch gezien heeft deze nationale karaktertrek ons kleine landje meer dan honderd kerkgenootschappen opgeleverd. Wel heel erg veel als je rekent dat er mondial gezien maximaal één hiernamaals is.

Politiek gezien levert onze volksaard een nog groter aantal partijen en groeperingen op waarvan er hooguit drie tot vier enige werkelijke invloed kunnen uitoefenen en dat slechts op nationaal niveau. De overige honderd zijn vaak heel nobel, goedbedoeld en aardig om te zien. Helaas komen deze groeperingen echter niet verder dan de functie van politieke bezienswaardigheid, die bij onvoldoende boeiend nieuws als beeldvulling en tussendoortje figureren in Netwerk of Nova.

Uiteraard heeft dit stukje nationale folklore en traditie ook zijn weerslag op onze eigen sector. Teveel telersverenigingen en afzetorganisaties beconcurren elkaar met unieke, maar zeer vergelijkbare producten op een en dezelfde markt. Met als belangrijkste verkoopargumenten een andere kleur doos en extra korting. Onze steeds groter wordende afnemers maken hier dankbaar gebruik van. Het gevolg van onze uit de hand gelopen marktgerichtheid is een zieke en versnipperde markt.

Een volgende ontwikkeling is dat ook onze belangenbehartiging volgens een aantal van onze voormannen exclusief en individueel voor de glastuinbouw dient te geschieden.

Waarschijnlijk krijgen we ook nog eens een minister van glastuinbouw of zelfs een speciaal voor tomaten. Dat voelt misschien wel fijn en veilig en je weet waar je kunt klagen. Maar Nederland is een heel klein wat merkwaardig landje. Daar is de agrarische sector een klein marginaal onderdeeltje. En daarvan is de glastuinbouw een wat levendig segment.

Wordt het Glaskracht of heel veel splinters?

Peter Klapwijk
teeltadviseur en tomatenteler in Monster
Peter@greenq.nl